

Datganiad Ystadegol

Treth Trafodiadau Tir

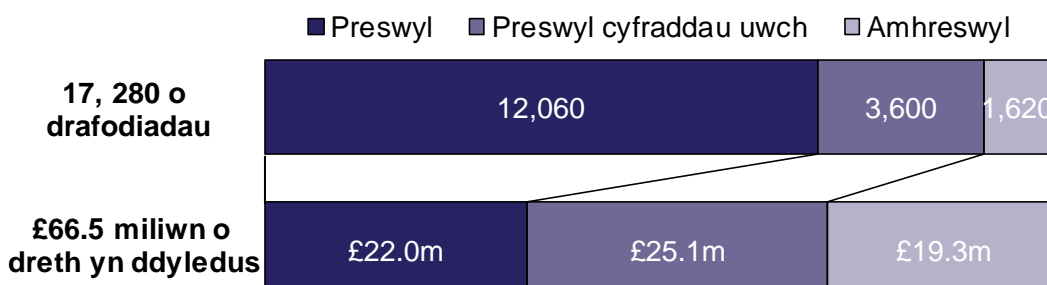
Amcangyfrifon ar gyfer Chwarter 3,
Hydref i Ragfyr 2018

Ystadegau allweddol o'r datganiad hwn

Ar gyfer trafodiadau hysbysadwy'r Dreth Trafodiadau Tir gyda dyddiad dod i rym yn Hydref i Ragfyr, roedd:

- 17,280 o drafodiadau hysbysadwy wedi'u hadrodd ar gyfer y Dreth Trafodiadau Tir, gyda chyfanswm o £66.5 miliwn o dreth yn ddyledus;
- 12,060 o drafodiadau preswyl ar gyfer y Dreth Trafodiadau Tir ar y brif gyfradd, gyda 3,600 o drafodiadau'r Dreth ar y gyfradd uwch, sy'n golygu cyfanswm o £47.2 miliwn o dreth yn ddyledus o'u cyfuno; a
- 1,620 o drafodiadau Treth Trafodiadau Tir amhreswyl, gan arwain at £19.3 miliwn o dreth yn ddyledus.
- Mae'r ffigurau hyn yn dangos cynnydd o'u cymharu â'r ffigurau cyfatebol am gyfer Gorffennaf i Fedi 2018. Yn gyrru hyn, roedd cynnydd yn y trafodiadau yn y sectorau preswyl ac amhreswyl, yn arbennig y lefel misol uchaf hyd yma ym mis Tachwedd ar drafodiadau preswyl.

Siart 1: Nifer trafodiadau hysbysadwy'r Dreth Trafodiadau Tir a adroddwyd a'r dreth sy'n ddyledus (£1 filiwn) ar y trafodiadau hynny, Hydref i Ragfyr 2018

31 Ionawr 2019

ACC 01/2019

Y datganiad hwn yw'r trydydd o gyfres chwarterol 2018-19 o ystadegau'r Dreth Trafodiadau Tir.

Mae'r datganiad hwn yn cynnwys amcangyfrifon amodol ar gyfer mis Rhagfyr, ac amcangyfrifon diwygiedig ar gyfer mis Ebrill i fis Tachwedd. Maen nhw'n rhoi cipolwg cryno ar y trafodiadau Treth Trafodiadau Tir hysbysadwy a ddaeth i law erbyn diwedd 21 Ionawr.

Mae'r diweddariad chwarterol nesaf ar gyfer ystadegau'r Dreth Trafodiadau Tir i fod i gael ei gyhoeddi ar 25 Ebrill.

Cysylltwch â ni

Dave Jones

Ystadegydd

03000 254 729

data@acc.llyw.cymru

Treth Trafodiadau Tir

Ar 1 Ebrill 2018, cafodd Treth Dir y Dreth Stamp ei disodli gan y Dreth Trafodiadau Tir ar gyfer eiddo preswyl ac amhreswyl a buddiannau tir sy'n cael eu prynu yng Nghymru. Mae'r cyfraddau treth a bandiau treth ar gyfer Treth Trafodiadau Tir yn amrywio yn ôl y math o drafodion. [Gellir gweld y rhestr lawn o gyfraddau treth a bandiau treth ar wefan Llywodraeth Cymru.](#)

Pam mae'r gwerthoedd hyn yn rhai amodol a pha werthoedd sydd wedi cael eu diwygio?

Mae'r data sydd yn y datganiad hwn yn amodol, gan fod yr amcangyfrifon gwreiddiol yn debygol o gael eu diwygio yn y dyfodol, ar ôl i ragor o ddata gael ei gasglu. Mae'r diagram ar y dudalen nesaf yn esbonio amseriad ystadegau'n ymwneud â'r Dreth Trafodiadau Tir.

Mae'r gwerth a gyflwynwyd ar gyfer y chwarter hwn yn un dros dro, gan gynnwys data o fisoedd Hydref, Tachwedd a Rhagfyr. Mae'r data cychwynnol ar gyfer mis Hydref a mis Tachwedd wedi ei gyhoeddi'n flaenorol ar wefan ACC, adolygwyd y rhain yn y datganiad hwn yn dilyn derbyn ffurflenni ychwanegol a dilysu data.

Ar gyfer data'r mis diweddaraf (Rhagfyr yn y datganiad hwn):

- Wrth lenwi ffurflen dreth y Dreth Trafodiadau Tir, mae'r sefydliad sy'n talu'r swm yn cael 30 diwrnod ar ôl y 'dyddiad dod i rym' i gyflwyno a thalu'r swm. Y dyddiad dod i rym yw'r adeg pan mae'n rhaid talu'r dreth, fel arfer pan mae trafodiad yn cael ei gwblhau ar eiddo. Felly, mae trafodiadau ychwanegol ar gyfer y Dreth Trafodiadau Tir sy'n berthnasol i fis Rhagfyr yn debygol o gael eu cyflwyno yn ystod gweddill mis Ionawr.
- Mae oddeutu 75% o'r trafodiadau hysbysadwy a adroddir yn cael eu hadrodd i ACC o fewn deg diwrnod, ond mae un ym mhob deg yn cael eu hadrodd ar ôl 20 diwrnod.
- Gallai gwaith ychwanegol i lanhau a dilysu data ganfod gwallau mewn ffurflenni treth a gyflwynwyd. Cyfyngedig fu'r gwaith dilysu ar y data hyd yma, a byddwn ni'n parhau i wella'r amcangyfrifon wrth i ni ddysgu mwy am y data.

Yn y datganiad hwn, rydym hefyd yn diwygio'r amcangyfrifon misol gwreiddiol a gyhoeddwyd ar gyfer Hydref a Tachwedd. Gallai'r amcangyfrifon hyn gael eu diwygio ymhellach yn y dyfodol, er enghraifft:

- yn dilyn ad-daliadau am drafodiadau eiddo preswyl cyfradd uwch (gweler Tabl 6);
- oherwydd camgymeriadau a ganfyddir mewn ffurflenni o ganlyniad i wiriadau ACC; neu
- gan asiantiaid yn y broses o redeg eu busnes.

Mae'r data ar gyfer Ebrill i Fedi 2018 wedi cael ei ddiweddarau yn y datganiad hwn hefyd, ond o ystyried faint o amser sydd wedi bod ers diwedd Medi, mae'n annhebygol y bydd newidiadau amlwg yn cael eu gwneud i'r data yn y dyfodol.

Amseru Ystadegau Swyddogol ar gyfer Treth Trafodiadau Tir

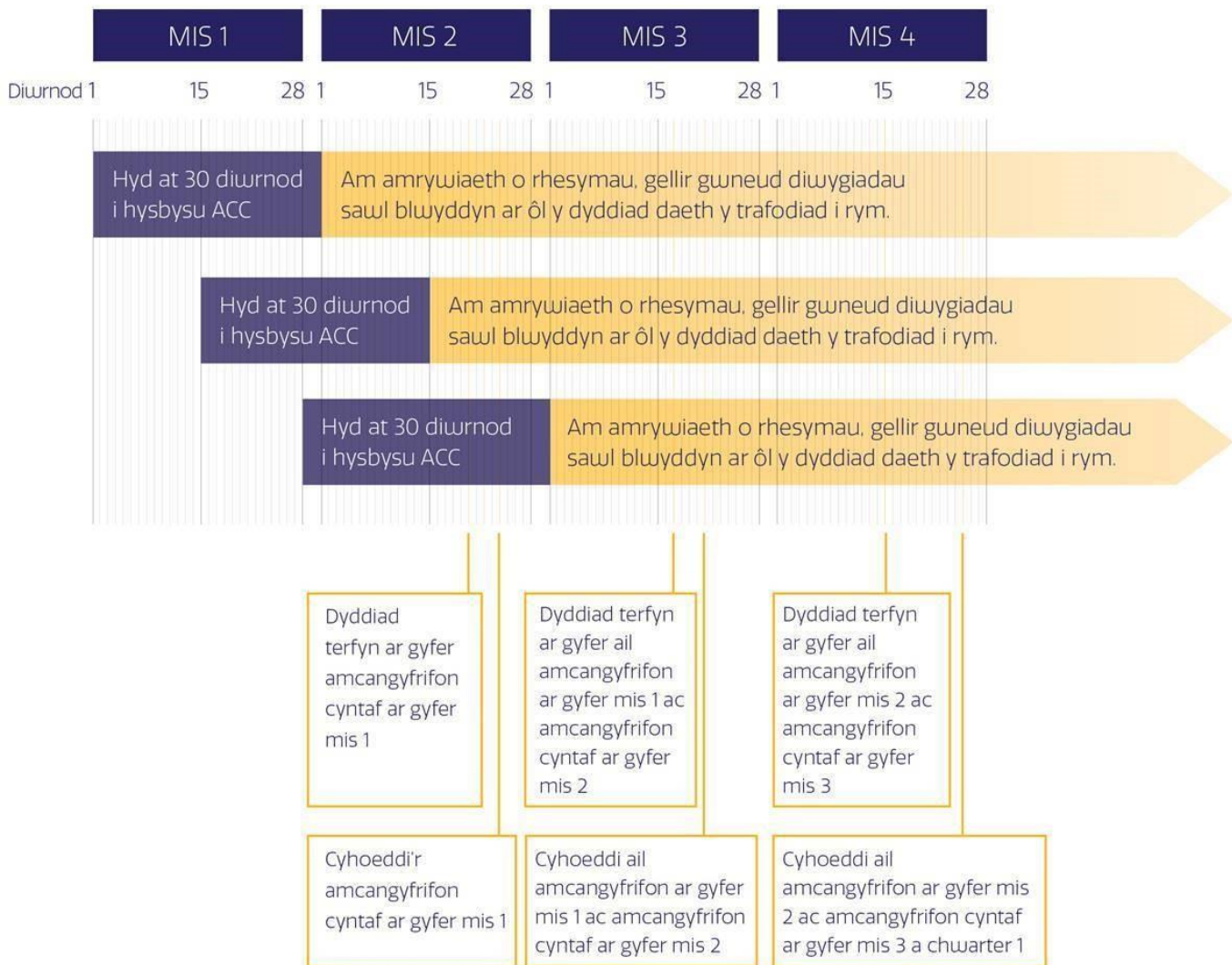
Mae'r diagram isod yn amlinellu'r amserlen ar gyfer adrodd ar drafodiadau sy'n destun Treth Trafodiadau Tir (TTT) i Awdurdod Cyllid Cymru (ACC); a'r effaith a gaiff hyn ar amseriad ystadegau swyddogol.

Mae'r tri bar isod yn cynrychioli enghreifftiau o drafodiadau, pob un gyda dyddiadau gwahanol ar gyfer dod i rym. Mae'r bar cyntaf yn dangos lle mae dyddiad dod i rym y trafodiad (y dyddiad cwblhau, fel arfer) yn ddiwrnod 1 o fis 1, yn yr ail far y diwrnod dod i rym yw diwrnod 15 o fis 1, ac yn y trydydd bar, diwrnod 28 o fis 1.

Mae'r diagram yn tynnu sylw efallai na fydd trafodiadau sy'n digwydd yn ddiweddarach yn y mis yn cael eu cynnwys yn yr amcangyfrifon cyntaf ar gyfer mis 1, oherwydd y cyfnod o 30 diwrnod ar gyfer hysbysu ACC a'r dyddiad terfyn er mwyn galluogi ystadegau amserol.

Chwarter 1

Amseroedd cyhoeddi

Dyddiad terfyn ar gyfer amcangyfrifon: 3ydd dydd Llun y mis

Cyhoeddi'r ystadegau misol ar dydd Gwener yn yr un wythnos

Cyhoeddi'r ystadegau chwarterol ar dydd Iau yn yr wythnos canlynol

Beth yw strwythur y datganiad hwn?

Mae'r datganiad hwn yn cynnwys chwe thabl a fydd yn cael eu cyhoeddi'n chwarterol. Caiff Tablau 1 i 4 hefyd eu diweddarau'n fisol ar [wefan StatsCymru](#).

Tabl 1a-c: Nifer y trafodiadau hysbysadwy a adroddwyd, y dreth sy'n ddyledus ar y trafodiadau hynny a'r gwerth a briodolwyd i'r eiddo sy'n agored i'r dreth, yn ôl dyddiad dod i rym

Tabl 2: Nifer y trafodiadau yn ôl math o drafodiad

Tabl 3a-b: Nifer y trafodiadau preswyl a'r dreth sy'n ddyledus ar yr eiddo hynny, yn ôl band treth preswyl

Tabl 4a-b: Nifer y trafodiadau amhreswyl a'r dreth sy'n ddyledus ar yr eiddo hynny, yn ôl band treth amhreswyl

Tabl 5: Nifer a gwerth unrhyw ryddhad treth a gyhoeddwyd erbyn y dyddiad dod i rym

Tabl 5a: Nifer y trafodiadau a dderbyniodd ryddhad na gafodd effaith ar y dreth oedd yn ddyledus.

Tabl 6: Nifer a gwerth unrhyw ad-daliadau treth a gyhoeddwyd erbyn y dyddiad dod i rym

Tabl 7: Treth Trafodiadau Tir a dalwyd i Awdurdod Cyllid Cymru (ACC)

Sut fydd y data hwn yn cael ei gyhoeddi yn y dyfodol?

Dyma 'r ail o'n datganiadau ystadegol chwarterol ar gyfer y Dreth Trafodiadau Tir. Byddwn yn cyhoeddi'r datganiad chwarterol nesaf yn y gyfres hon ym mis Ebrill. Bydd y cyhoeddiad yn diweddarau amcangyfrifon a gafodd eu cynnwys yn y datganiad hwn yn ogystal â darparu amcangyfrifon ar gyfer y pedwerydd chwarter (Ionawr i Fawrth) 2018-19. Cyn hynny, bydd tablau un i bedwar yn cael eu diweddarau ar 22 Chwefror a 22 Mawrth ar wefan StatsCymru. Datganiadau data yn unig fydd y rhain.

Fel y cyhoeddwyd yn y rhifyn blaenorol o'r datganiad hwn, ac yn [ein hamserlen cyhoeddi \(sydd bellach wedi'i diweddarau\)](#), bydd data chwarter pedwar yn cael ei gyhoeddi ym mis Ebrill a bydd yn rhoi amcangyfrif rhagarweiniol o'r flwyddyn weithredol lawn gyntaf. Ar yr un sail â'r datganiad hwn. Fodd bynnag, bydd y data blynyddol manwl ychwanegol a oedd i gael ei gyhoeddi yn chwarter pedwar bellach yn cael ei ddarparu ar y cyd ag amcangyfrifon terfynol y flwyddyn mewn datganiad ychwanegol sydd i'w cyhoeddi ar 27 Mehefin 2019. Bydd hyn yn sicrhau y bydd y data manylach hwn yn llai tebygol o newid ac felly ni fydd angen cyhoeddiad diwygiedig yn y dyfodol.

Tablau data sydd yn y datganiad hwn

Tabl 1a: Nifer y trafodiadau hysbysadwy a adroddwyd, yn ôl dyddiad dod i rym (a)

Dyddiad dod i rym	Trafodiadau (nifer)			Cyfanswm nifer y trafodiadau (c)
	Preswyl priif gyfradd	Preswyl cyfraddau uwch	Amhreswyl (b)	
Gan chwarter				
Ebrill-Mehefin 18 (r)	10,090	3,120	1,410	14,620
Gorffennaf-Medi 18 (r)	11,420	3,420	1,460	16,300
Hydref-Rhagfyr 18 (p)	12,060	3,600	1,620	17,280
Gan mis				
Ebrill 18 (r)	2,930	950	490	4,380
Mai 18 (r)	3,320	1,040	450	4,800
Mehefin 18 (r)	3,840	1,130	470	5,440
Gorffennaf 18 (r)	3,680	1,170	480	5,330
Awst 18 (r)	4,220	1,240	520	5,980
Medi 18 (r)	3,520	1,020	460	5,000
Hydref 18 (r)	3,850	1,190	580	5,630
Tachwedd 18 (r)	4,450	1,320	530	6,300
Rhagfyr 18 (p)	3,760	1,090	510	5,360

(a) Mae'r gwerthoedd yn y tabl hwn wedi cael eu talgrynnu i'r 10 trafodiad agosaf.

(b) Mae'r categori 'eiddo amhreswyl' yn cynnwys eiddo nad ydynt yn gyfan gwbl breswyl (h.y. rhai sydd ag elfennau preswyl a masnachol).

(c) Mae'r cyfanswm wedi'i gyfrifo ar sail y gwerthoedd heb eu talgrynnu.

Ddiwedd 21 Ionawr, yr oedd 17,280 o drafodiadau hysbysadwy a adroddwyd ar gyfer Hydref i Ragfyr, gyda nifer bach o hysbysiadau pellach yn debygol o gael eu derbyn. Roedd ychydig dros ddwy ran o dair o'r rheiny yn drafodiadau preswyl priif gyfradd.

Mae'r ffigwr hwn ar gyfer Hydref i Ragfyr yn adlewyrchu cynnydd sy'n uwch na'r ffigyrau cyfatebol am Orffennaf i Fedi 2018. Yn gyrru hyn, roedd cynnydd yn nifer y trafodiadau yn y sectorau preswyl ac amhreswyl, yn enwedig yn y lefel misol uchaf hyd yma ym mis Tachwedd ar gyfer trafodiadau preswyl.

Tabl 1b: Treth yn ddyledus ar drafodiadau hysbysadwy a adroddwyd, yn ôl dyddiad dod i rym (a)

Dyddiad dod i rym	Treth yn ddyledus (£ miliwn)					
	Eiddo preswyl yn agored i'r brif gyfradd	Eiddo preswyl yn agored i'r brif gyfradd			Amhreswyl (b)	Cyfanswm y dreth ddyledus (c)
		Refeniw o'r brif gyfradd	Refeniw ychwanegol o'r gyfradd uwch	Cyfanswm cyfradd uwch		
Gan chwarter						
Ebrill-Mehefin 18 (r)	16.0	3.1	13.8	17.0	15.5	48.4
Gorffennaf-Medi 18 (r)	22.0	5.3	16.8	22.1	17.6	61.8
Hydref-Rhagfyr 18 (p)	22.0	6.8	18.3	25.1	19.3	66.5
Gan mis						
Ebrill 18 (r)	4.0	1.0	4.2	5.1	6.1	15.2
Mai 18 (r)	4.8	1.1	4.6	5.7	3.6	14.0
Mehefin 18 (r)	7.3	1.1	5.0	6.1	5.8	19.2
Gorffennaf 18 (r)	6.6	1.6	5.7	7.3	8.0	21.9
Awst 18 (r)	8.2	1.8	5.9	7.8	3.7	19.7
Medi 18 (r)	7.2	1.9	5.2	7.1	5.9	20.1
Hydref 18 (r)	7.2	2.1	5.9	7.9	6.6	21.7
Tachwedd 18 (r)	8.1	2.9	6.9	9.8	5.4	23.3
Rhagfyr 18 (p)	6.8	1.8	5.6	7.4	7.3	21.4

- (a) Mae'r dreth yn y tabl hwn wedi cael ei thalgrynnu i'r £0.1 filiwn agosaf.
 (b) Mae'r categori 'eiddo amhreswyl' yn cynnwys eiddo nad ydynt yn gyfan gwbl breswyl (h.y. rhai sydd ag elfennau preswyl a masnachol).
 (c) Mae'r cyfanswm wedi'i gyfrifo ar sail y gwerthoedd heb eu talgrynnu.

Mae swm y Dreth Trafodiadau Tir sy'n daladwy yn cael ei chyfrifo ar sail y trafodiad hysbysadwy a adroddwyd ac a gyflwynwyd. Erbyn diwedd 21 January, roedd mymryn dros £66.5 miliwn yn ddyledus ar gyfer trafodiadau'r dreth yn ymwneud â Hydref i Ragfyr.

Tra bod nifer y trafodiadau hysbysadwy amhreswyl wedi gostwng fymryn rhwng mis Tachwedd a mis Rhagfyr, cafwyd cynnydd o draean yn y swm gyfatebol o dreth. Mae hyn yn ddangos yr ansefydlogrwydd nodweddiadol yng ngwerth trafodiadau amhreswyl.

Tabl 1c: Gwerth a briodolir i eiddo sy'n agored i Dreth Trafodiadau Tir, yn ôl dyddiad dod i rym (a)

Dyddiad dod i rym	Gwerth yr eiddo a drethwyd (£ miliwn)			
	Preswyl prif gyfradd	Eiddo preswyl cyfraddau uwch	Amhreswyl (b)	Cyfanswm gwerth yr eiddo a drethwyd (c)
Gan chwarter				
Ebrill-Mehefin 18 (r)	1,793	461	523	2,777
Gorffennaf-Medi 18 (r)	2,133	560	665	3,358
Hydref-Rhagfyr 18 (p)	2,221	611	580	3,412
Gan mis				
Ebrill 18 (r)	497	140	218	854
Mai 18 (r)	568	153	126	847
Mehefin 18 (r)	729	168	179	1,076
Gorffennaf 18 (r)	671	190	307	1,167
Awst 18 (r)	801	198	190	1,188
Medi 18 (r)	661	173	169	1,003
Hydref 18 (r)	710	195	214	1,120
Tachwedd 18 (r)	818	231	165	1,214
Rhagfyr 18 (p)	692	185	201	1,079

(a) Mae'r gwerthoedd yn y tabl hwn wedi cael eu talgrynnu i'r £1 filiwn agosaf.

(b) Mae'r categori 'eiddo amhreswyl' yn cynnwys eiddo nad ydynt yn gyfan gwbl breswyl (h.y. rhai sydd ag elfennau preswyl a masnachol).

(c) Mae'r cyfanswm wedi'i gyfrifo ar sail y gwerthoedd heb eu talgrynnu.

Er mwyn cyfrifo swm y dreth sy'n ddyledus, mae pris prynu'r trafodiad (a elwir hefyd yn gydnabyddiaeth) yn cael ei gasglu fel arfer. Ar gyfer trawsgludo a throsglwyddo perchenogaeth, sydd fel arfer yn ymwneud â phryniannau rhydd-ddaliadol, mae hyn yn seiliedig ar werth yr eiddo. Mae'r gydnabyddiaeth yn digwydd ar ffurf premiwm i bryniannau lesddaliadau preswyl, a gwerth yr eiddo yw hyn fel arfer. Fodd bynnag, yn achos lesioedd amhreswyl, y swm hwn yw'r premiwm i gaffael y les.

Felly, mae tabl 1c yn cynnwys cymysgedd o gysyniadau ac ni ellir cyfeirio ato fel prisiad gwir neu bris prynu'r eiddo. Yn hytrach dylen ni ei ystyried fel y gwerth a briodolir i'r eiddo sy'n agored i'r Dreth Trafodiadau Tir.

Tabl 2: Nifer y trafodiadau, yn ôl math o drafodiad (a)

Dyddiad dod i rym	Trawsgludo / Trosglwyddo perchnogaeth (b)		Rhoi les newydd		Ailddyrranu les	Cyfanswm
	Cyfanswm Gwerth (£ miliwn)		Nifer	Nifer		
	Nifer	(£ miliwn)	Nifer	Nifer	Nifer	
Gan chwarter						
Ebrill-Mehedin 18 (r)	13,290	2,604	640	690	14,620	
Gorffennaf-Medi 18 (r)	15,000	3,165	600	700	16,300	
Hydref-Rhagfyr 18 (p)	15,910	3,233	680	700	17,280	
Gan mis						
Ebrill 18 (r)	3,960	783	210	210	4,380	
Mai 18 (r)	4,380	805	200	230	4,800	
Mehedin 18 (r)	4,960	1,017	230	250	5,440	
Gorffennaf 18 (r)	4,910	1,119	180	230	5,330	
Awst 18 (r)	5,500	1,130	200	270	5,980	
Medi 18 (r)	4,590	915	210	190	5,000	
Hydref 18 (r)	5,170	1,070	230	230	5,630	
Tachwedd 18 (r)	5,810	1,158	230	250	6,300	
Rhagfyr 18 (p)	4,920	1,006	220	220	5,360	

- (a) Mae'r gwerthoedd yn y tabl hwn wedi cael eu talgrynnu i'r £1 filiwn agosaf. Mae'r cyfanswm wedi'i gyfrifo ar sail y gwerthoedd heb eu talgrynnu.
- (b) Mae Trawsgludo / Trosglwyddo perchnogaeth yn cynnwys nifer bach o drafodiadau sydd yn y categori 'Arall'.

Trawsgludo neu drosglwyddo perchnogaeth oedd y rhan fwyaf o'r trafodiadau hysbysadwy a adroddwyd yn ystod Hydref i Ragfyr (92 y cant o'r holl drafodiadau hysbysadwy a adroddwyd yn y cyfnod hwn). Roedd prisiad yr eiddo cysylltiedig â'r trawsgludo a'r trosglwyddo perchnogaeth hwnnw dros yr un cyfnod yn £3.2 biliwn.

Trafodiadau amhreswyl lle rhoddir les newydd

Mae Tablau 4a a 4b (ar y tudalennau canlynol) yn dangos yr holl drafodiadau amhreswyl fesul band priso'r eiddo. Mae'r tablau hyn yn cynnwys data ar wahanol fathau o drafodiad, gan gynnwys trawsgludo, neilltuo les, a rhoi les newydd.

Pan fo les newydd yn cael ei roi ar gyfer eiddo amhreswyl, asesir dwy elfen o dreth:

1. Y gwerth a briodolir i gaffael y les newydd (o'r enw 'gwerth premiwm')
2. Y swm sy'n gysylltiedig â gwerth rhentu'r eiddo (o'r enw 'gwerth presennol net')

Yn Nhablau 4a a 4b, dim ond drwy ddefnyddio elfen 1 uchod (gwerth premiwm) y mae modd dyrannu'r trafodiadau hyn i fandiau priso. Nid yw elfen 2 o'r dreth (gwerth rhentu) yn cael ei ddefnyddio ar gyfer hyn. Felly, **ni fydd** y band priso sy'n cael ei ddyrannu i'r trafodiadau hyn yn cynrychioli holl werth yr eiddo. Yn ymarferol, petai asesiad llawnach o werth yr eiddo ar gael, byddai mwy o drafodiadau yn y bandiau gwerth uwch nag a ddangosir yn y tablau.

Dim ond ar drafodiadau amhreswyl pan fo les newydd yn cael ei roi y mae'r mater hwn yn effeithio (sef dim ond cyfran o'r trafodiadau sydd yn Nhablau 4a a 4b). Nid yw'r holl eiddo a lesau eraill yn cael eu hasesu ar gyfer treth drwy ddefnyddio elfen rentu, felly nid yw'r mater yn effeithio ar y mathau eraill o drafodiadau amhreswyl sydd yn Nhablau 4a a 4b. Nid yw'r mater yn effeithio ar Dablau 3a a 3b (trafodiadau preswyl).

Tabl 3a: Nifer y trafodiadau amhreswyl, yn ôl band treth a dyddiad dod i rym (a)

Dyddiad dod i rym	Trafodiadau yn ôl band treth breswyl (nifer)						Cyfanswm (b)
	Hyd at a gan gynnwys £180,000	£180,001 - £250,000	£250,001 - £400,000	£400,001 - £750,000	£750,001 - £1.5m	Dros £1.5m	
Gan chwarter							
Ebrill-Mehefin 18 (r)	8,730	2,360	1,670	420	20	*	13,210
Gorffennaf-Medi 18 (r)	9,210	2,790	2,160	630	40	*	14,840
Hydref-Rhagfyr 18 (p)	9,790	2,940	2,270	610	60	10	15,660
Gan mis							
Ebrill 18 (r)	2,680	660	440	100	*	*	3,880
Mai 18 (r)	2,970	710	540	130	10	*	4,350
Mehefin 18 (r)	3,070	1,000	700	190	10	*	4,970
Gorffennaf 18 (r)	3,080	870	700	180	10	*	4,850
Awst 18 (r)	3,380	1,030	780	250	10	*	5,460
Medi 18 (r)	2,750	890	680	200	20	*	4,540
Hydref 18 (r)	3,180	950	700	200	20	*	5,040
Tachwedd 18 (r)	3,620	1,040	850	220	30	*	5,770
Rhagfyr 18 (p)	2,980	950	720	190	10	*	4,850

(a) Mae'r gwerthoedd yn y tabl hwn wedi cael eu talgrynnu i'r 10 agosaf. Sylwch fod y tabl hwn yn cynnwys trafodiadau les preswyl.

(b) Mae'r cyfanswm wedi'i gyfrifo ar sail y gwerthoedd heb eu talgrynnu.

* Yn cynrychioli gwerth sydd heb fod yn ddigon mawr i'w gyflwyno ac sydd wedi cael ei atal.

Bu 15,660 o drafodiadau preswyl hysbysadwy a adroddwyd yn Hydref i Ragfyr, ac roedd 62 y cant o'r rheini o fewn y band treth cyntaf (gyda phris prynu yn llai na £180,000). Mae hyn yn ychydig dros bedwar rhan o bump o drafodiadau'r Dreth Trafodiadau Tir o'u cyfuno â'r ail fand.

Tabl 3b: Y dreth sy'n ddyledus ar drafodiadau preswyl, yn ôl band treth preswyl (a)

Dyddiad dod i rym	Treth yn ddyledus yn ôl bandiau treth amhreswyl (£ miliynau)						Cyfanswm (b)
	Hyd at a gan gynnwys £180,000	£180,001 - £250,000	£250,001 - 400,000	£400,001 - £750,000	£750,001 - £1.5m	Dros £1.5m	
Gan chwarter							
Ebrill-Mehefin 18 (r)	7.4	5.1	11.3	7.9	1.0	*	33.0
Gorffennaf-Medi 18 (r)	7.4	6.3	15.3	12.7	2.4	*	44.2
Hydref-Rhagfyr 18 (p)	7.7	6.7	16.3	12.8	2.9	1	47.2
Gan mis							
Ebrill 18 (r)	2.4	1.5	3.1	2.0	*	*	9.1
Mai 18 (r)	2.5	1.6	3.6	2.5	0.3	*	10.4
Mehefin 18 (r)	2.6	2.1	4.6	3.5	0.4	*	13.4
Gorffennaf 18 (r)	2.6	2.0	5.1	3.6	0.6	*	13.9
Awst 18 (r)	2.7	2.3	5.4	5.1	0.5	*	16.0
Medi 18 (r)	2.1	2.0	4.8	4.0	1.3	*	14.3
Hydref 18 (r)	2.6	2.3	5.0	4.3	0.8	*	15.1
Tachwedd 18 (r)	2.8	2.3	6.1	4.8	1.5	*	17.9
Rhagfyr 18 (p)	2.3	2.1	5.2	3.7	0.5	*	14.1

(a) Mae'r gwerthoedd yn y tabl hwn wedi cael eu talgrynnu i'r £0.1 filiwn agosaf. Sylwch fod y tabl hwn yn cynnwys y dreth sy'n ddyledus ar drafodiadau les preswyl.

(b) Mae'r cyfanswm wedi'i gyfrifo ar sail y gwerthoedd heb eu talgrynnu.

* Yn cynrychioli gwerth a ataliwyd gan ei fod yn seiliedig ar nifer fach iawn o drafodiadau (gweler tabl 3a).

Ar gyfer Hydref i Ragfyr, mae cyfanswm o £47.2 miliwn yn ddyledus o'r 15,660 o drafodiadau preswyl hysbysadwy'r Dreth Trafodiadau Tir a hysbyswyd. Yn y cyfnod hwn, treth sy'n ddyledus o'r band cyntaf a'r ail fand (gyda phris prynu yn llai na £250,000) yw mymryn dan draean o gyfanswm y dreth sy'n ddyledus ar drafodiadau preswyl; ond fel y nodir uchod, mae'n ychydig dros bedwar rhan o bump o nifer y trafodiadau.

Tabl 4a: Nifer y trafodiadau amhreswyl, yn ôl band treth amhreswyl (a) (b)

Dyddiad dod i rym	Trafodiadau yn ôl band treth breswyl (nifer)				Cyfanswm (c)
	Hyd a gan gynnwys	£150,001 -	£250,001 -	Mwy nag	
	£150,000	£250,000	£1m	£1m	
Gan chwarter					
Ebrill-Mehefin 18 (r)	920	170	240	80	1,410
Gorffennaf-Medi 18 (r)	950	160	270	80	1,460
Hydref-Rhagfyr 18 (p)	1,010	190	320	90	1,620
Gan mis					
Ebrill 18 (r)	320	60	90	30	490
Mai 18 (r)	310	50	80	20	450
Mehefin 18 (r)	290	60	80	40	470
Gorffennaf 18 (r)	310	60	80	30	480
Awst 18 (r)	330	50	110	30	520
Medi 18 (r)	310	50	80	20	460
Hydref 18 (r)	370	70	120	30	580
Tachwedd 18 (r)	330	70	110	20	530
Rhagfyr 18 (p)	310	60	100	40	510

- (a) Mae'r gwerthoedd yn y tabl hwn wedi cael eu talgrynnu i'r 10 agosaf.
- (b) Mae'r tabl yn cynnwys tua 400 o drafodiadau amhreswyl (bob chwarter) pan fo les newydd yn cael ei roi. Mae'r trafodiadau hyn yn cael band gwerth gan ddefnyddio'r gwerth a briodolir i gaffael y les newydd (o'r enw 'gwerth premiwm'), ond nid y swm sy'n cynrychioli cost rhentu'r eiddo (o'r enw 'gwerth presennol net'). Felly, nid yw gwerth llawn yr eiddo wedi'i gynrychioli yn y tabl hwn. Yn ymarferol, petai asesiad llawnach o werth yr eiddo ar gael, byddai mwy o drafodiadau yn y bandiau gwerth uwch nag a ddangosir. Yn y dyfodol, byddwn ni'n ymchwilio i weld sut y byddai'n well cynrychioli'r ddwy elfen gwerth ar gyfer y trafodiadau hyn yn y tabl.
- (c) Mae'r cyfanswm wedi'i gyfrifo ar sail y gwerthoedd heb eu talgrynnu.

Ar gyfer Hydref i Ragfyr, cafwyd 1,620 o drafodiadau amhreswyl hysbysadwy a hysbyswyd, ychydig o dan ddwy ran o dair ohonynt yn llai na £150,000.

Tabl 4b: Y dreth sy'n ddyledus ar drafodiadau amhreswyl, yn ôl band treth amhreswyl (a) (c)

Dyddiad dod i rym	Treth yn ddyledus yn ôl bandiau treth amhreswyl (£ mewn miliynau)				Cyfanswm (b)
	Hyd at a gan gynnwys £150,000	£150,001 - £250,000	£250,001 - £1m	Dros £1m	
Gan chwarter					
Ebrill-Mehefin 18 (r)	2.6	0.1	2.8	10.0	15.5
Gorffennaf-Medi 18 (r)	4.5	0.1	3.0	10.1	17.6
Hydref-Rhagfyr 18 (p)	2.3	0.1	3.6	13.3	19.3
Gan mis					
Ebrill 18 (r)	*	~	1.0	3.6	6.1
Mai 18 (r)	0.6	~	0.8	2.1	3.6
Mehefin 18 (r)	*	~	0.9	4.2	5.8
Gorffennaf 18 (r)	2.8	~	0.9	4.3	8.0
Awst 18 (r)	0.2	~	1.3	2.2	3.7
Medi 18 (r)	1.5	~	0.8	3.5	5.9
Hydref 18 (r)	1.5	~	1.3	3.7	6.6
Tachwedd 18 (r)	0.2	~	1.2	4.0	5.4
Rhagfyr 18 (p)	0.6	~	1.0	5.6	7.3

(a) Mae'r gwerthoedd yn y tabl hwn wedi cael eu talgrynnu i'r £0.1 filiwn agosaf.

(b) Mae'r cyfanswm wedi'i gyfrifo ar sail y gwerthoedd heb eu talgrynnu.

(c) Mae'r tabl yn cynnwys y treth yn ddyledus ar gyfer tua 400 o drafodiadau amhreswyl (bob chwarter) pan fo les newydd yn cael ei roi. Mae'r trafodiadau hyn yn cael band gwerth gan ddefnyddio'r gwerth a briodolir i gaffael y les newydd (o'r enw 'gwerth premiwm'), ond nid y swm sy'n cynrychioli cost rhentu'r eiddo (o'r enw 'gwerth presennol net'). Felly, nid yw gwerth llawn yr eiddo wedi'i gynrychioli yn y tabl hwn. Yn ymarferol, petai asesiad llawnach o werth yr eiddo ar gael, byddai mwy o drafodiadau yn y bandiau gwerth uwch nag a ddangosir. Yn y dyfodol, byddwn ni'n ymchwilio i weld sut y byddai'n well cynrychioli'r ddwy elfen gwerth ar gyfer y trafodiadau hyn yn y tabl.

~ Yn werth sy'n talgrynnu i 0, ond sydd heb fod yn 0.

* Yn cynrychioli gwerth a ataliwyd gan fod y dreth sy'n daladwy ar gyfer nifer fechan o drafodiadau yn cyfrannu at y rhan fwyaf o werth y gell (goruchafiaeth).

Cyfrifwyd £19.3 miliwn o dreth ar gyfer yr eiddo amhreswyl hyn ar gyfer Hydref i Ragfyr, gyda fwy na dwy ran o dair ohonynt o fewn y band treth prisio uchaf.

Rhyddhad

Gellir hawlio rhyddhad ar eiddo preswyl ac amhreswyl. Mae rhyddhad yn gostwng maint y dreth sy'n daladwy pan gwrddir â rhai amodau. Y rhyddhad mwyaf cyffredin a hawlir fel arfer yw: rhyddhad grŵp, rhyddhad i anheddau lluosog; a rhyddhad i elusennau.

[Gellir dod o hyd i fwy o wybodaeth am bob un o'r gwahanol enghreifftiau o ryddhad a pha bryd y maent yn berthnasol ar wefan ACC.](#)

Mae'r tabl isod yn dangos nifer y trafodiadau sydd wedi derbyn rhyddhad. Dylid nodi y gellir rhoi rhyddhad lluosog i drafodiad unigol ac y gall rhyddhad ostwng y dreth sy'n daladwy i sero (a elwir yn rhyddhad llawn) neu gan ganran neu swm penodol (a elwir yn rhyddhad rhannol). Yn ystod Hydref i

Ragfyr, derbyniodd oddeutu 420 o drafodiadau ryddhad, a derbyniodd nifer fach ohonynt fwy nag un rhyddhad (gweler tabl 5 a 5a isod).

Tabl 5: Nifer a gwerth unrhyw ryddhad treth a gyhoeddwyd, yn ôl dyddiad dod i rym (a) (d)

Dyddiad dod i rym	Trafodiadau a ryddhawyd				Gwerth y dreth a ryddhawyd (£ miliwn)			
	Preswyl prif	Preswyl cyfraddau	Amhreswyl	Cyfanswm	Preswyl prif	Preswyl cyfraddau	Amhreswyl	Cyfanswm
	gyfradd	uwch	(c)	(b)	gyfradd	uwch	(c)	(b)
Ebrill - Mehefin 18 (r)	80	40	60	170	1.4	0.6	6.8	8.7
Gorffennaf - Medi 18 (r)	50	70	70	190	0.6	0.7	16.6	17.9
Hydref - Rhagfyr 18 (p)	70	50	60	190	0.8	0.3	6.5	7.6

- (a) Mae'r gwerthoedd yn y tabl hwn wedi cael eu talgrynnu i'r 10 trafodiad agosaf a'r £0.1 miliwn agosaf o dreth a ryddhawyd.
- (b) Mae'r cyfanswm wedi'i gyfrifo ar sail y gwerthoedd heb eu talgrynnu.
- (c) Mae'r categori 'eiddo amhreswyl' yn cynnwys eiddo nad ydynt yn gyfan gwbl breswyl (h.y. rhai sydd ag elfennau preswyl a masnachol).
- (d) Nid yw'r ffigurau a gyflwynir yn cynnwys oddeutu 50 i 100 trafodiad cysylltiol sy'n destun rhyddhad gan ei fod yn anodd rhoi amcangyfrif dibynadwy o effaith y rhyddhadau yn yr achosion hyn. Ein hamcangyfrif gorau o effaith y rhyddhadau sy'n ymwneud â thrafodion cysylltiol yw oddeutu £1 miliwn i £2 miliwn y chwarter, ond nid yw hwn yn ddigon cadarn i gael ei wahanu a chynnwys gyda'r data uchod.

Yn ystod Hydref i Ragfyr, bu 190 o drafodiadau a dderbyniodd ryddhad gan ostwng y dreth gysylltiedig a oedd yn daladwy, yn gyson ag y nifer yn ystod Gorffennaf i Fedi. Mae'r dreth sy'n ddyledus wedi bod braidd yn anwadal dros amser, a hynny oherwydd nifer fach o drafodiadau amhreswyl mawr, yn arbennig yn y chwarter blaenorol. Ar gyfer Gorffennaf i Fedi, Cyfanswm y gostyngiad treth oherwydd y rhyddhadau hyn oedd £17.9 miliwn, ac yr oedd trafodiadau amhreswyl yn gyfrifol am £16.6 miliwn o'r swm hwn. Nifer fechan iawn o'r trafodiadau amhreswyl hyn oedd yn cyfrif am y rhan fwyaf o'r £17.9 miliwn ac mae'n bosibl nad yw gwerth y dreth a ryddhawyd yn y flwyddyn hyd yn hyn yn cynrychioli'r gweithgarwch sydd i'w ddisgwyl dros y flwyddyn gyfan.

Mae Tabl 5a yn dangos bod 230 o drafodiadau eraill gyda dyddiad dod i rym yng Ngorffennaf i Fedi wedi derbyn rhyw fath o ryddhad. Fodd bynnag, ni chawsant unrhyw effaith ar y dreth oedd yn daladwy ac o ganlyniad maent wedi cael eu diystyru o'r nifer uchod. Mae llawer ohonynt wedi'u hadrodd yn ddiangen wrth lenwi'r ffurflen dreth ar-lein. Gan fod y rhan fwyaf o'r rhain yn deillio o drafodiadau preswyl gwerth isel, mae'n ymddangos eu bod o ganlyniad i'r gred (anghywir) bod angen gwneud cais am ryddhad i brynwyr tro cyntaf (oedd yn berthnasol i'r dreth flaenorol ond sydd ddim yn berthnasol i'r Dreth Trafodiadau Tir).

Yn Nhabl 5a, mae'r ffigurau cyfatebol am Ebrill i Fehefin ac o Orffennaf i Fedi wedi cael eu diwygio am i lawr ers y datganiad ystadegol diwethaf. Y rheswm am hyn yw bod ymholiadau wedi cael eu cyflwyno i nifer o asiantwyr ynglŷn â pham mae rhyddhadau treth wedi cael eu hawlio pan nad oes unrhyw effaith ar werth y dreth, ac mewn llawer o achosion canfuwyd bod y rhyddhadau hyn wedi

cael eu hawlio'n ddiangen. Newidiwyd y trafodiadau hyn i dynnu'r rhyddhadau diangen, a gan fod y broses hon yn parhau, disgwylir rhagor o ddiwygiadau am i lawr yn Nhabl 5a.

Tabl 5a: Nifer y trafodiadau a dderbyniodd ryddhad ond na chafodd effaith ar y dreth oedd yn ddyledus (a) (d)

Dyddiad dod i rym	Trafodiadau (nifer)			
	Preswyl			Cyfanswm (b)
	Preswyl prif gyfradd	cyfraddau uwch	Amhreswyl (c)	
Ebrill - Mehefin 18 (r)	130	~	30	160
Gorffennaf - Medi 18 (r)	170	10	20	200
Hydref - Rhagfyr 18 (p)	190	10	30	230

(a) Mae'r gwerthoedd yn y tabl hwn wedi cael eu talgrynnu i'r 10 trafodiad agosaf a'r £0.1 miliwn agosaf o dreth a ryddhawyd.

(b) Mae'r cyfanswm wedi'i gyfrifo ar sail y gwerthoedd heb eu talgrynnu.

(c) Mae'r categori 'eiddo amhreswyl' yn cynnwys eiddo nad ydynt yn gyfan gwbl breswyl (h.y. rhai sydd ag elfennau preswyl a masnachol).

(d) Nid yw'r ffigurau a gyflwynir yn cynnwys oddeutu 50 i 100 trafodiad cysylltiol sy'n destun rhyddhad gan ei fod yn anodd rhoi amcangyfrif dibynadwy o effaith y rhyddhadau yn yr achosion hyn. Ein hamcangyfrif gorau o effaith y rhyddhadau sy'n ymwneud â thrafodion cysylltiol yw oddeutu £1 miliwn i £2 miliwn y chwarter, ond nid yw hwn yn ddigon cadarn i gael ei wahanu a chynnwys gyda'r data uchod.

Ad-daliadau

Cyhoeddwyd yr ad-daliad cyntaf am Dreth Trafodiadau Tir cyfradd uwch ym mis Mai 2018. Os yw'r prynwr, cyn pen tair blynedd ar ôl trafodiad ar gyfer y Dreth Trafodiadau Tir ar gyfraddau uwch, yn gwerthu ei brif breswylfa flaenorol, gallai fod yn gymwys i gael ad-daliad o'r gyfradd uwch ychwanegol o'r Dreth Trafodiadau Tir. Ar ddiwedd 21 Ionawr, hawliwyd 220 o ad-daliadau gyda dyddiad dod i rym yn chwarter cyntaf 2018-19, 160 yn yr ail chwarter a 40 yn rhydydd chwarter.

Pan gaiff ad-daliad am Dreth Trafodiadau Tir preswyl cyfradd uwch ei hawlio caiff y trafodiad gwreiddiol ei ddiwygio i drafodiad Treth Trafodiadau Tir preswyl prif gyfradd. Yn Nhablau 1 i 3, mae trafodiadau a gafodd eu cynnwys yn y colofnau cyfraddau uwch cyn hawlio ad-daliad o'r herwydd wedi eu symud i golofn y brif gyfradd ar ôl hawlio ad-daliad. Mae'r data yn y datganiad hwn wedi ei addasu ar gyfer unrhyw ad-daliadau a gymeradwywyd gan ACC hyd at ac yn cynnwys 21 Ionawr.

Tabl 6: Nifer a gwerth ad-daliadau preswyl cyfradd uwch a gyhoeddwyd, yn ôl dyddiad dod i rym (a)

Dyddiad dod i rym	Nifer yr ad-daliadau	Ad-daliadau (£ miliwn)
Ebrill - Mehefin 18 (r)	220	1.7
Gorffennaf - Medi 18 (r)	160	1.3
Hydref - Rhagfyr 18 (p)	40	0.3

(a) Mae'r gwerthoedd yn y tabl hwn wedi cael eu talgrynnu i'r 10 trafodiad agosaf a'r £0.1 miliwn agosaf o dreth a ryddhawyd.

Mae tabl 6 yn amlinellu nifer a gwerth yr ad-daliadau a gyhoeddwyd erbyn y dyddiad y mae'r trafodiad yn dod i rym.

Mae mwy o wybodaeth am yr ad-daliadau a wnaed i drethdalwyr ar gael ar wefan StatsCymru, yn ôl y mis y cawsant eu gwneud. Darperir y rhan, yn bennaf, i gefnogi gofynion rhagweld ac maent wedi eu gadael allan o'r datganiad hwn i osgoi dryswch rhwng y ddau werth.

Treth a dalwyd

Tabl 7: Treth Trafodiadau Tir a dalwyd i Awdurdod Cyllid Cymru (ACC) (a)

Chwarter	Gwerth taliadau Treth
	Trafodiadau Tir (£ miliwn)
Ebrill - Mehefin 18	39.0
Gorffennaf - Medi 18	62.8
Hydref - Rhagfyr 18	65.9

(a) Mae'r gwerthoedd yn y tabl hwn wedi cael eu talgrynnu i'r £0.1 filiwn agosaf.

Dros trydydd chwarter 2018-19 (Hydref i Ragfyr), derbyniodd ACC £65.9 miliwn o daliadau Treth Trafodiadau Tir.

Mae'r gwerth hwn yn wahanol i'r gwerth a ddangosir yn Nhabl 1b, gan nad yw'n cynnwys ond y trafodiadau hynny lle y mae taliadau wedi eu derbyn erbyn diwedd 31 Rhagfyr 2018; y cyfeirir ato fel arfer fel 'ar sail arian parod'.

Adran ansawdd allweddol

Gwerth

Mae'r ystadegau hyn wedi cael eu sefydlu er mwyn diwallu gofyniad y defnyddiwr ar gyfer data ar weithredu'r Dreth Trafodiadau Tir, ar ôl sefydlu ACC. [Mae rhagor o wybodaeth am y Dreth Trafodiadau Tir ar gael yma.](#)

Mae ystadegau am y trethi cyfatebol yn Lloegr a'r Alban yn cael eu cyhoeddi gan Gyllid a Thollau EM a Cyllid yr Alban.

- [Mae modd gweld Ystadegau Treth Dir y Dreth Stamp \(gan gynnwys ystadegau blaenorol yng Nghymru\) yma.](#)
- [Mae modd gweld Ystadegau Trafodiadau Eiddo Msiol ar gyfer y Deyrnas Unedig yma.](#)

- [Mae modd gweld ystadegau'r Dreth Trafodiadau Tir ac Adeiladau Misol ar gyfer yr Alban yma.](#)

[Ym mis Ionawr 2019, fe wnaeth Revenue Scotland gyhoeddi eu hystadegau blynyddol cyntaf ar gyfer Treth Trafodiadau Tir ac Adeiladau, a gellir eu gweld yn y fan yma.](#)

Mae'r wybodaeth hon am yr Alban yn cynnwys dadansoddiadau fesul awdurdodau lleol. Byddwn ninnau hefyd yn cynnwys rhai dadansoddiadau yn ôl Awdurdodau Lleol yng Nghymru yn ein datganiad Treth Trafodiadau Tir ar gyfer 2018-19, sydd i fod i gael ei gyhoeddi ar 27 Mehefin 2019.

Mae data sy'n cael ei gyflwyno yn y datganiad hwn yn seiliedig ar y dyddiad pryd daw'r trafodiad i rym. Y dyddiad dod i rym yw pryd mae'r dreth yn dod yn gymwys i'r thalu, fel arfer ar adeg cwblhau trafodiad ar eiddo. Er bod defnyddio'r dyddiad dod i rym wrth ddadansoddi yn gallu arwain at fwy o anwadalwch yn y data (er enghraifft, oherwydd newid yn y cyfraddau trethiant), a diwygiadau mewn datganiadau ac adroddiadau data wedi hynny, mae'r dyddiad hwn yn ymwneud ag adeg pryd digwyddodd y trafodiad ac nid yw'n rhyw ddyddiad yn y dyfodol pryd daeth y ffurflen dreth i law. Mae hyn hefyd yn golygu y bydd y gyfres a grëwyd o'n dadansoddiad ni yn adlewyrchu newidiadau yn y cyfraddau treth a pholisi ar yr adeg pryd mae unrhyw newidiadau'n digwydd.

Rydyn ni'n ymwybodol fod rhai cyhoeddiadau yn y DU yn seilio eu dadansoddiadau ar ddyddiad cyflwyno'r ffurflen dreth. Fe fyddwn ni felly yn cyhoeddi rhai ffigyrau y mae modd eu cymharu â gwledydd eraill y DU (gan ddefnyddio'r dyddiad cyflwyno) yn ein datganiad Treth Trafodiadau Tir blynyddol am 2018-19.

Dibynadwyedd

Mae'r ystadegau hyn wedi cael eu cynhyrchu yn unol â'r Cod Ymarfer ar gyfer Ystadegau.

Fel cynhyrhydd newydd o ystadegau swyddogol, rydym yn datblygu ein prosesau cyhoeddi ystadegol, a [chyhoeddwyd ein polisi interim ar allbynnau ystadegol yma](#), yn cynnwys:

- y safonau proffesiynol a ddilynwyd wrth greu'r ystadegau hyn;
- sut mae Swyddog Arweiniol Ystadegau ACC yn rheoli cynnwys ac amseru'r allbynnau'n annibynnol;
- sut rydym ni'n rhoi gwybod i ddefnyddwyr am allbynnau sydd ar y gweill;
- sut caiff data ei gasglu, ei storio a'i reoli; a
- bydd staff sy'n ymwneud â chynhyrchu ystadegau'n mynd drwy ddatblygiad proffesiynol parhaus yn unol â fframwaith Cymwyseddau'r Gwasanaeth Sifil a fframwaith cymwyseddau Gwasanaeth Ystadegol y Llywodraeth.

Asesu ansawdd y data hwn

Rydyn ni'n dal wrthi'n asesu ansawdd y data wrth i ragor o drafodiadau gael eu prosesu.

Rydyn ni wedi asesu'r budd a'r pryderon posibl o ran ansawdd yn unol â chanllawiau Gwasanaeth Ystadegol y Llywodraeth ar ddefnyddio data gweinyddol. Ar ôl gweithio gyda'r data ymhellach, rydwn ni wedi gwerthuso lefel y risg o bryderon ynghylch ansawdd. Y tabl diweddaredig isod yw ein hasesiad cyfredol.

Ffynhonnell data	Proffil budd y cyhoedd	Lefel y risg o bryderon ynghylch ansawdd	Lefel yr wybodaeth sicrwydd a ddatblygir
Data cofrestru'r Dreth Trafodiadau Tir	Isel	Isel	A1 – sicrwydd sylfaenol
Ffurflenni treth y Dreth Trafodiadau Tir	Canolig	Isel	A2 – sicrwydd uwch

Wrth baratoi'r datganiad hwn, rydym wedi parhau i weithio'n agos gyda staff gweithredol ACC i ganfod materion pellach yn ystod casglu data a phrosesu ffurflenni unigol. Rydym yn parhau i ddefnyddio systemau rheoli data sy'n dadansoddi ffurflenni treth yn syth ac sy'n tynnu sylw at feysydd a allai beri pryder. Pan mae ffurflen dreth yn cael ei newid gan dîm gweithredol ACC, cysylltir â'r sefydliad sy'n llenwi'r ffurflen i gadarnhau'r newid.

Rydwn ni hefyd yn gweithio'n barhaus gyda chyd-weithwyr mewnol i ganfod opsiynau ar gyfer lliniaru'r materion hyn ar adeg casglu ffurflenni yn y dyfodol, a bydd hynny'n arwain yn anuniongyrchol at ansawdd gwell i ddata.

Mae'n werth nodi hefyd bod y rhan fwyaf o'r data am y Dreth Trafodiadau Tir yn cael ei ddarparu gan sefydliadau sy'n gweithio ar ran y trethdalwyr, gyda rhai ohonynt yn cyflwyno trafodiadau yn rheolaidd (mae tua 10 y cant o'r sefydliadau yn darparu pedair ran o bump o'r ffurflenni treth). Mae hyn wedi arwain at welliannau yn ansawdd y data wrth i ACC ddatblygu perthynas â nifer o sefydliadau allweddol.

Ddiwedd 21 Ionawr, roedd 2,230 o sefydliadau wedi cofrestru yn llwyddiannus ar gyfer cyflwyno'r Dreth Trafodiadau Tir ar-lein, gyda chyfanswm o 5,900 o ddefnyddwyr ar-lein wedi'u cofrestru. Rhoddir enghreifftiau isod o faterion ansawdd rydwn ni wedi'u canfod yn flaenorol, a'n hymateb hyd yma.

Enghraifft 1

Wrth sicrhau ansawdd y datganiad hwn fe wnaethom astudio trafodiadau amhreswyl oherwydd ansefydlogrwydd y data, yn enwedig wrth ystyried yr is-setiau bach sydd yn y datganiad. Gwnaethom adolygu'r rhesymau dros yr ansefydlogrwydd sydd fel arfer yn gysylltiedig â nifer fach o drafodiadau gwerth uchel a all ddigwydd unrhyw adeg ond sydd ddim yn digwydd bob mis. Gan fod trafodiadau amhreswyl o werth gymharol isel fel arfer, mae'r trafodiadau gwerth uchel yn cael effaith sylweddol ar sefydlogrwydd. Rydym wedi dod i'r casgliad canlynol. Tra nad oes unrhyw bryder uniongyrchol gyda'r data o ganlyniad i'r ymarfer hwn, bydd yn werthfawr cyflwyno dadgyfuniad pellach o'r data newydd. Byddwn yn ceisio cyhoeddi'r rhain fel rhan o'n datganiad blynyddol a thablau StatsCymru yn y dyfodol.

Enghraifft 2

Drwy asesu'r dreth sy'n ddyledus o gymharu â'r data a gyflwynwyd am bob trafodiad, rydyn ni wedi gallu canfod rhai gwallau yn y data. Mae hyn wedi arwain at rai cywiriadau i'r trafodiadau, ar y cyd â'r asiantiaid sydd wedi'u cyflwyno.

Un enghraifft yw adeg pryd rydyn ni wedi gwirio a oedd yr opsiwn gorau ar gyfer y math o drafodiad wedi cael ei ddewis wrth ffeilio.

Gall trafodiad fod yn breswyl neu'n amrheswyl (sy'n cynnwys achosion lle nad yw eiddo yn gyfan gwbl yn un preswyl). Hefyd, gall cyfradd uwch fod yn berthnasol i eiddo preswyl gan ddibynnu ar rai ffactorau. [Mae rhagor o wybodaeth ar gael yma.](#)

Drwy ddadansoddi'r dreth sy'n ddyledus, a data atodol, rydyn ni wedi gallu canfod achosion pryd mae'r math anghywir o drafodiad wedi cael ei ddewis ac wedi'i gywiro'n ddiweddarach. Cyflwynir y data yn ôl math o drafodiad yn Nhabl 2.

Pam rydyn ni wedi gwneud hyn?

Os yw'r prynwr, cyn pen tair blynedd ar ôl trafodiad ar gyfer y Dreth Trafodiadau Tir ar gyfraddau uwch, yn gwerthu ei brif breswylfa flaenorol, gallai fod yn gymwys i gael ad-daliad o'r gyfradd uwch ychwanegol o'r Dreth Trafodiadau Tir. Felly, mae'n bwysig gallu amcangyfrif y ffigur hwn mor gywir ag y bo modd.

Symbolau a ddefnyddiwyd yn y datganiad hwn

- r Mae'r gwerth hwn wedi ei ddiwygio yn y cyhoeddiad hwn
 - p Mae'r gwerth hwn dros dro a bydd yn cael ei ddiwygio mewn cyhoeddiad yn y dyfodol
 - * Nid yw'r gwerth hwn yn ddigon mawr i'w gyflwyno ac mae wedi cael ei atal yn y cyhoeddiad hwn
 - ~ Yn cynrychioli gwerth sy'n talgrynnu i 0, ond sydd heb fod yn 0
-

Adborth ac ymholiadau

Rydyn ni'n croesawu adborth a sylwadau i ddatblygu'r datganiadau hyn a datganiadau yn y dyfodol. Defnyddiwch y manylion isod i gysylltu â ni.

Cyfryngau: E-bost: newyddion@acc.llyw.cymru

Ymholiadau: E-bost: data@acc.llyw.cymru

Ffôn: 03000 254 729

Diweddariad nesaf

25 Ebrill 2019 (gweler yr adran 'Sut bydd y data'n cael ei gyhoeddi yn y dyfodol?'),

Trwydded Llywodraeth Agored

Mae'r holl gynnwys ar gael dan y Drwydded Llywodraeth Agored, fersiwn 3.0, oni nodir yn wahanol.

